

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 40422/17
Dragutin TVRDINIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 23. svibnja 2023.
u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,
Lorraine Schembri Orland,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 40422/17) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljaniin g. Dragutin Tvrđinić, koji je rođen 1943. godine i živio je u Karlovcu („podnositelj zahtjeva”) i kojeg je zastupala gđa R. Dozet Daskal, odvjetnica iz Karlovca, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 31. svibnja 2017.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu, očitovanja stranaka, nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na navodno proizvoljno odbijanje tužbe koju je podnositelj zahtjeva podnio protiv svojih srodnika radi utvrđivanja suvlasništva na zemljištu.

2. Dana 23. listopada 2012. podnositelj je Općinskom sudu u Karlovcu podnio tužbu protiv svojih srodnika tražeći da ga se proglasi suvlasnikom u 1/4 dijela zemljišta koje je na njihovo ime upisano u zemljišnim knjigama. Tvrđio je da je suvlasništvo na tom zemljištu stekao dosjelošću. Kada je podnio tužbu, podnositelj je zatražio i zabilježbu spora u zemljišnim knjigama koja ukazuje na to da se u odnosu na to zemljište vodi postupak.

Prema domaćem pravu učinak te zabilježbe je poništavanje svake naknadne promjene prava vlasništva u zemljišnim knjigama u slučaju usvajanja povezane tužbe.

3. U međuvremenu, godine 2010. domaće javno društvo za upravljanje vodama, Hrvatske vode, poduzelo je određene pripremne korake s ciljem izvlaštenja dotičnog zemljišta. Dana 9. listopada 2013. podnositeljev brat, koji je bio jedan od upisanih suvlasnika na tom zemljištu, prodao je svoj dio (4/8) Hrvatskim vodama za iznos od 69.601,35 hrvatskih kuna (HRK, odnosno, približno 9.238,00 eura (EUR)), nakon čega je 18. listopada 2013. to društvo pokrenulo postupak izvlaštenja pred nadležnim upravnim tijelom s ciljem izvlaštenja vlasničkog dijela preostalih suvlasnika.

4. Dana 12. prosinca 2013. u tom je upravnom postupku održana rasprava. Zbog prethodno navedene zabilježbe u zemljišnim knjigama (vidi stavak 2 ove odluke) i podnositelj je, zajedno s upisanim suvlasnicima, pozvan prisustvovati raspravi na kojoj je zatraženo da navede koji i čiji suvlasnički dio osporava. Međutim, podnositelj nije odgovorio na taj upit te je napustio raspravu. Na kraju rasprave preostali suvlasnici sklopili su nagodbu kojom prihvaćaju iznos od 69.601,35 kuna (odnosno, isti iznos za koji je podnositeljev brat prethodno prodao svoj dio, vidi prethodni stavak) na ime naknade za izvlaštenje svojega dijela u vlasništvu na dotičnom zemljištu.

5. Dana 18. ožujka 2014. podnositeljev punomoćnik obavijestio je nadležno upravno tijelo da podnositelj odustaje od svih prigovora u postupku izvlaštenja, da je njegov udio u vlasništvu osiguran navedenom zabilježbom u zemljišnim knjigama i da će se morati sklopiti druga nagodba nakon što građanski sudovi donesu odluku o njegovoj tužbi (vidi stavak 2. ove odluke).

6. Rješenjem od 15. travnja 2014. nadležno upravno tijelo prihvatilo je prijedlog Hrvatskih voda za izvlaštenje te je izvlastilo preostali vlasnički udio na dotičnom zemljištu. Zemljište je time preneseno u državno vlasništvo te je postalo javno dobro u općoj uporabi.

7. Presudom od 25. veljače 2015., koju je 18. svibnja 2016. potvrdio Županijski sud u Karlovcu, Općinski sud odbio je podnositeljevu tužbu. Sudovi su odbacili podnositeljevu tvrdnju koja se temeljila na navedenoj zabilježbi u zemljišnim knjigama (vidi stavak 2. ove odluke) i presudili da, nakon izvlaštenja zemljišta, podnositelj zahtjeva više nije imao pravni interes ustrajati u deklaratornoj tužbi, već samo ishoditi svoj dio naknade za to izvlaštenje.

8. Dana 23. studenoga 2016. Ustavni sud proglasio je naknadnu ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva nedopuštenom jer u njoj nije otvoreno nikakvo ustavnopravno pitanje. Dana 14. prosinca 2016. o svojoj je odluci obavijestio podnositeljevog punomoćnika.

9. Dana 23. studenoga 2016. podnositelj je podnio tužbu protiv svojeg brata i Hrvatskih voda tražeći isplatu iznosa od 34.800,67 kuna, odnosno, polovicu cijene po kojoj je njegov brat prodao svoj vlasnički udio na

dotičnom zemljištu navedenom društvu (vidi stavak 3. ove odluke). Taj je postupak još uvijek u tijeku.

10. Podnositelj zahtjeva prigovorio je na temelju članka 6. stavka 1. i članka 13. Konvencije da je odluka građanskih sudova o odbijanju njegove tužbe bila proizvoljna jer ti sudovi nisu uzeli u obzir učinke navedene zabilježbe u zemljišnim knjigama (vidi stavak 2. ove odluke).

OCJENA SUDA

11. Dopisom od 29. listopada 2018. Vlada je obavijestila Sud da je 5. kolovoza 2017. podnositelj zahtjeva preminuo i da je njegova supruga gđa Dorica Tvrdinić njegova jedina nasljednica. Vlada je pozvala Sud da izbriše zahtjev sa svoje liste predmeta na temelju članka 37. stavka 1. točke (a) Konvencije jer podnositeljeva supruga nije iskazala interes da ustraje u zahtjevu.

12. Dopisom od 12. studenoga 2018. punomoćnica podnositelja zahtjeva obavijestila je Sud da podnositeljeva supruga želi ustrajati u zahtjevu umjesto njega. Uzimajući u obzir svoju sudsku praksu o tom pitanju (vidi, primjerice, *Trivkanović protiv Hrvatske (br. 2)*, br. 54916/16, stavci 44. – 47., 21. siječnja 2021.), Sud smatra da u takvim okolnostima podnositeljeva supruga ima aktivnu legitimaciju ustrajati u ovom zahtjevu i da se prigovor Vlade u tom pogledu mora odbiti.

13. Vlada je osporila dopuštenost zahtjeva na trima osnovama. Tvrdila je da je zahtjev preuranjen jer je postupak radi naknade još uvijek u tijeku (vidi stavak 9. ove odluke). Podredno, Vlada je smatrala da je podnositelj zloupotrijebio pravo na podnošenje zahtjeva jer nije obavijestio Sud o tom postupku radi naknade. Konačno, smatrala je da je zahtjev u svakom slučaju očigledno neosnovan.

14. Sud ne smatra potrebnim ispitati prigovor Vlade o zluporabi prava na podnošenje zahtjeva (vidi stavak 13. ove odluke) s obzirom na sljedeće.

15. Sud smatra da se podnositeljev prigovor o proizvoljnosti odluke građanskih sudova o odbijanju njegove tužbe kojom je zatražio da ga se proglasi suvlasnikom dotičnog zemljišta treba ispitati na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije. Utvrđuje da je, tvrdeći da domaći sudovi nisu uzeli u obzir učinke dotične zabilježbe u zemljišnim knjigama (vidi stavak 10. ove odluke), podnositelj u biti prigovorio zbog pogrešne primjene mjerodavnog domaćeg prava. Međutim, na nacionalnim je vlastima, posebice sudovima, da tumače i primjenjuju domaće pravo i Sud ne može dovoditi u pitanje njihova utvrđenja u tom pogledu osim ako su ta utvrđenja proizvoljna ili očigledno nerazumna (vidi, među brojnim drugim izvorima prava, *Nait-Liman protiv Švicarske* [VV], br. 51357/07, stavak 116., 15. ožujka 2018.).

16. Sud primjećuje da su u ovom predmetu domaći sudovi izrazili stajalište da je dotična zabilježba u zemljišnim knjigama bila nebitna jer nakon izvlaštenja dotičnog zemljišta podnositelj zahtjeva više nije imao

pravni interes ustrajati u deklaratornoj tužbi (vidi stavak 7. ove odluke). Prema mišljenju Suda, čak i pod pretpostavkom da to stajalište nije u skladu s mjerodavnim domaćim pravom, ne može se smatrati proizvoljnim ili očigledno nerazumnim.

17. Podnositelj zahtjeva nije prigovorio, niti išta ukazuje na to, da je postupak inače bio nepošten. Konkretno, ništa ne ukazuje na to da podnositelju nije bio osiguran kontradiktorni postupak, odnosno da nije bio u mogućnosti iznijeti tvrdnje i dokaze koje je smatrao relevantnima za svoj predmet ili da nije imao priliku djelotvorno osporiti tvrdnje i dokaze koje su iznijeli tuženici. Sve su njegove tvrdnje koje su bile relevantne za rješavanje predmeta domaći sudovi propisno saslušali i ispitali.

18. Iz toga proizlazi da je prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, koji se odnosi na ishod postupka, nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije jer je očigledno neosnovan i mora se odbaciti sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

19. U mjeri u kojoj se može smatrati da je podnositelj prigovorio na temelju članka 6. stavka 1. zbog uskraćivanja pristupa sudu, treba napomenuti da su domaći sudovi presudili da je podnositelj, iako nije imao pravni interes ustrajati u deklaratornoj tužbi, imao pravni interes ishoditi svoj dio naknade za izvlaštenje dotičnog zemljišta (vidi stavak 7. ove odluke). Podnositelj je stoga pokrenuo relevantni parnični postupak za naknadu, koji je još uvijek u tijeku (vidi stavak 9. ove odluke).

20. Iz toga proizlazi da je, u mjeri u kojoj se može smatrati da se podnositeljev prigovor na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije odnosi na uskraćivanje pristupa sudu, taj prigovor nedopušten jer je preuranjen. Stoga se mora odbaciti sukladno članku 35. stavcima 1. i 4. Konvencije.

21. Sud dalje utvrđuje da se treba smatrati da je podnositeljev prigovor na temelju članka 13. Konvencije (vidi stavak 10. ove odluke) obuhvaćen njegovim prigovorom na temelju članka 6. stavka 1. (vidi *Kudła protiv Poljske* [VV], br. 30210/96, stavak 146., ECHR 2000-XI).

Iz tih razloga Sud jednoglasno

odlučuje da podnositeljeva supruga gđa Dorica Tvrđinić ima aktivnu legitimaciju da ustraje u zahtjevu umjesto njega i odbija prigovor Vlade u tom pogledu;

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 15. lipnja 2023.

ODLUKA TVRDINIĆ protiv HRVATSKE

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524